

अभ्यासक्रम 2021-22 Syllabus – 2021-22

मराठी: (109) : अकरावी-बारावी // - XI-XII Marathi (109)

प्रस्तुत अभ्यासक्रमाची उद्दिष्ट्ये :

सर्वांगीण विकास' हे शिक्षणाचे मुख्य सूत्र आहे आणि 'भाषा शिक्षण' या शिक्षण प्रणालीचा आधारभूत कणा आहे, कारण जीवन आणि भाषा यांचा असलेला अतूट संबंध नाकारता येत नाही. शाश्वत जीवन मूल्ये आणि सांस्कृतिक, सामाजिक, व्यावसायिक, अशा वेगवेगळ्या क्षेत्रातील विविध मूल्ये व कौशल्ये रुजवणे केवळ भाषेमुळेच शक्य होते.

मराठी वा अन्य माध्यमातील विद्यार्थी निम्न माध्यमिक स्तर म्हणजे इयत्ता १० वीपर्यंत शिक्षण पूर्ण करतात तेव्हा मराठी वाचणे, ऐकणे, लिहणे, समजून घेणे, आपले मत / विचार व्यक्त करणे अशा सामान्य क्षमता मिळवतो. उच्च माध्यमिक स्तरावर [११ वी, १२ वी] या क्षमतांचाही स्तर उंचावणे अपेक्षित आहे. या टप्प्यावर विद्यार्थी 'उदर निर्वाहाची साधन-निश्चिती व त्यासाठी पुढील उच्च शिक्षणाची तयारी' यासाठी स्वतःला तयार करत असतो.

यानुसार या पाठ्यक्रमातून मराठी साहित्यातील कथा, कविता, लेख यासोबतच व्यक्तिचित्र, विनोदी साहित्य, नाटक, प्रस्तावना लेखन अशा साहित्य प्रकारांची ओळख होऊन मराठी भाषेची, मराठी साहित्याची जाण समृद्ध होईल. शाश्वत नैतिक मूल्यांची जाणीव सखोल होईल, सुजाण नागरिकत्व, पर्यावरण मैत्री अशा मूल्यांचीही जाण विकसित होईल. ' व्यक्त करणे / अभिव्यक्त होणे' ही या काळच्या नव्या पिढीची आवड आणि गरज आहे. यासाठी वेगवेगळी भाषिक कौशल्ये रुजवली जातील. मागील वारशाची ओळख आणि विज्ञान, नवे तंत्रज्ञान याची सांगड घातली जाऊन व्यवहारात व नव्या युगातील व्यावसायिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अशा विविध क्षेत्रात भाषेचा सुयोग्य उपयोग करता यावा यासाठी भाषिक क्षमता विकसित होतील आणि विद्यार्थी नव्या युगाची आव्हाने पेलण्यास सक्षम होईल.

उद्दिष्ट्ये:

मराठी भाषेतील / मराठी भाषेत

- आतापर्यंत प्राप्त केलेल्या भाषिक क्षमतांचा स्तर वाढवणे.
- टक् व श्राव्य माध्यमातून मिळणाऱ्या सूचना, जाहिराती, निवेदने, बातम्या, चर्चा, परिसंवाद इत्यादीतील विचार / कल्पना समजणे.
- नाटक, काव्य अशा साहित्याचे अभिवचन करता येणे.
- विविध साहित्य प्रकारांचा आस्वाद घेणे.
- वाचनातून समीक्षणात्मक दृष्टीकोन निर्माण होणे व तो जोपासला जाणे.
- एखाद्या विषयाला अनुसरून स्वतःचे विचार, मत सुसूत्रपणे, संदर्भासह मांडता येणे. व्यक्त होता येणे.
- जनसंचार माध्यमांसाठी आवश्यक अशी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करून उपयोग करता येणे. जसे : कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन, रेडीओ निवेदन इ.
- नव्या युगातील नव्या माध्यामतून – प्रिंट व इलेक्ट्रॉनिक माध्यम – मराठी भाषेचा सुयोग्य वापर करता येणे.
- अनुभव, निरीक्षण आणि त्यावरील आपले विचार, लिखित रूपात व्यक्त करणे.
- अनुवाद कौशल्य मिळवणे.
- भाषेचा व्याकरण व लेखन नियमानुसार अचूक वापर करता येणे.
- भाषा सौंदर्याची जाण विकसित होऊन लालित्यपूर्ण सुंदर भाषेचा उपयोग करता येणे.

मराठी (109) / इयत्ता: अकरावी 2021-22

Std. XI : Curriculum For Marathi (109) – 2021-22

सत्रनिहाय अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रमाबाबत महत्त्वाचे :

- ❖ प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - 80 गुण लेखी + 20 गुण अंतर्गत मूल्यमापन - असे आहे. तथापि परीक्षा दोन सत्रांत परीक्षा. 1] प्रथम सत्रान्त 2] द्वितीय सत्रान्त होत आहेत.
- ❖ प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप –
प्रथम सत्र : 40 गुण लेखी – बहुपर्यायी [MCQ] प्रश्न + अंतर्गत मूल्यमापन
द्वितीय सत्र : 40 लेखी परीक्षा – वस्तुनिष्ठ प्रश्न [subjective] + अंतर्गत मूल्यमापन

भाग 1 – 2 गद्य – पद्य पाठ / Section 1 – prose – poetry

❖ प्रथम सत्र first Term		
पाठक्रम Sr.no.	गद्य / पद्य पाठाचे नाव Name of chapter	लेखक / कवी Author
	स्वतंत्रतेचे स्तोत्र (काव्यानंद -फक्त वाचनासाठी) Svatantrateche stotr	स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर V. D. Savarkar
1.	मामू Mamu	शिवाजी सावंत Shivaji Savant.
२. 2.	प्राणसई [कविता] Pransai [poem]	इंदिरा संत Indira Sant.
३. 3.	अशी पुस्तकं [वाचन उपक्रम अंतर्गत मूल्यमापन] Ashi pustk	निर्मलकुमार फडकुले Nirmalkumar Fadkule.
४. 4.	झाडांच्या मनात जाऊ [कविता] Zadanchya mnat jaau (poem)	नलेश पाटील Nalesh patil
५. 5.	परिमळ Parimal	प्रल्हाद केशव अत्रे Prilhad keshav Atre.
❖ द्वितीय सत्र Second Term		
७. 7.	'माणूस' बांधूया ! Manus bandhuya	प्रवीण दवणे Praveen Davane
८. 8.	ऐसी अक्षरें रसिके [संतकाव्य] Aisi akshare rasike	संत ज्ञानेश्वर Sant Jnaneshvar
९. 9.	वहिनीचा 'सुसाट' सल्ला Vahinincha 'Susat' salla	शोभा बेंद्रे Shobha Bendre
१०. 10.	शब्द [कविता] Shabd	यशवंत मनोहर Yashavant Manohar
	कवितेचे रसग्रहण Appreciation of Poem [केवळ वाचन व उपयोगासाठी]	-----

भाग 3 साहित्य प्रकार : नाटक Drama : Type of literature - Introduction		
❖ प्रथम व द्वितीय सत्र		
	अंतर्गत मूल्यमापनासाठी	
भाग 4 उपयोजित मराठी / section 4 - Applied Marathi		
❖ प्रथम सत्र		
1.	सूत्रसंचालन comparing / anchoring	
2.	मुद्रितशोधन Proof-reading	
❖ द्वितीय सत्र		
3.	अनुवाद Translation	
4.	अनुदिनी [ब्लॉग] लेखन Blog writing	
भाग 5 व्याकरण / section 5 - Grammar		
❖ प्रथम सत्र		
1.	शब्दाचे लिंग - वचन [आकलन / परिवर्तन]	
2.	शब्दजाती - (..आठ जाती) [आकलन / परिवर्तन]	
3.	वाक्याचा काळ [आकलन / परिवर्तन]	
❖ द्वितीय सत्र		
1.	वाक्य - प्रकार (वाक्य संश्लेषण) Vaaky - prakar	
2.	वाक्प्रचार Vaakprachar	
3.	शब्दाचे योग्य रूप (शब्द भेद) Shabdache yogy rup	

मराठी युवकभारती : इयत्ता अकरावी [2019-] Std - XI - 'YuvakBharti' (2019)

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ, पुणे.

Maharashtra State Board Of Secondary And Higher Secondary Education, Pune

❖ या सत्र परीक्षांसाठी वगळण्यात आलेले पाठ -

Omitted lessons ---

3.	अशी पुस्तक Ashi Pustak	निर्मलकुमार फडकुले Nirmal Kumar Fadkule
6.	दवांत आलीस भल्या पहाटे Dvat Aalis bhalya pahate	बा. सी. मर्ढेकर B.C.Mardhekar
11.	वाङ्मयीन लेण्याचा शिल्पकार Wangmayin lenyacha shilpkar	सुमती देवस्थळे Sumati Devsthale
12.	पैंजण [कविता] Painjan [Poem]	नीलम माणगावे. Neelam Mangave

मराठी (109) / इयत्ता: अकरावी 2021-22

प्रश्नपत्रिका प्रारूप - प्रथम सत्र // Question paper Format - I Term

एकूण गुण : 40

❖ प्रश्न 1 - एकूण गुण 10 // Question 1 : Marks 10				
घटक Unit	उप-घटक Sub Unit	प्रश्न प्रकार Type of Ques.	प्रश्नसंख्या No.of ques.	गुण Total Marks
वाचन व आकलन Reading	1]अपठित गद्य /पद्य Unseen Prose / Poem [सुमारे 150 शब्द]	बहुपर्यायी M.C.Q.	5	5 x 1 = 5
	2]उपयोजित मराठी Applied Marathi सूत्र संचालन, मुद्रितशोधन	बहुपर्यायी M.C.Q.	5	5 x 1 = 5
❖ प्रश्न 2 - एकूण गुण 20 // Question 2 : Marks 20				
पाठ्यपुस्तक :भाग 1 Text Book : 1	गद्य पाठ Lessons	बहुपर्यायी M.C.Q.	10	10 x 1 = 10
	पद्य पाठ Poems	बहुपर्यायी M.C.Q.	10	10 x 1 = 10
❖ प्रश्न 3 - एकूण गुण 10 // Question 3 : Marks 10				
व्याकरण :	शब्द लिंग Gender	बहुपर्यायी M.C.Q.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
	शब्द वचन Vachan	बहुपर्यायी M.C.Q.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
	शब्द जाती Shbd-Jati	बहुपर्यायी M.C.Q.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
	काळ ओळख Identification of tense	बहुपर्यायी M.C.Q.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
	काळ परिवर्तन Transformation of tenses	बहुपर्यायी M.C.Q.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2

- ❖ अंतर्गत मूल्यमापसाठी चाचणी परीक्षा, उपक्रम, प्रकल्प इ.द्वारे –
 - **लेखन कौशल्य** : निबंध लेखन [कल्पनात्मक/ चिंतनात्मक/ सामाजिक विषयावर] पत्र लेखन, कथा, मुद्रितशोधन, जाहिरात / माहितीपत्रक तयार करणे इ.
 - **वाचन कौशल्य** : नाटक / कथा वाचन ... इ.
 - **उपयोजित मराठी** : सूत्रसंचालन, बातमी तयार करणे, शब्द-खेळ .. इ.
- घेतले जाऊन, त्याचे मूल्यमापन करून नोंद ठेवणे आवश्यक आहे.
- ❖ या सत्र परीक्षेसाठी **वगळण्यात आलेले पाठ - Omitted lessons** for this term –
 - **गद्य पाठ** : 3. अशी पुस्तकं **पद्य पाठ** : 6. दवांत आलीस भल्या पहाटे

मराठी (109) / इयत्ता: अकरावी 2021-22
प्रश्नपत्रिका प्रारूप – द्वितीय सत्र // Question paper Format – I Term
एकूण गुण : 40

❖ प्रश्न 1 – एकूण गुण - 7 // Ques. 1 : Marks : 08				
घटक Unit	उप-घटक Sub Unit	प्रश्न प्रकार Type of Ques.	प्रश्नसंख्या No. of Ques.	गुण Total marks
आकलन Reading	अपठित गद्य /पद्य Unseen prose / poem (अंदाजे 150 / 175 शब्द)	लघुत्तरी S.A.	4	4 x 1 = 4
		दीर्घोत्तरी L.A.	1	1 x 3 = 3
❖ प्रश्न 2. - एकूण गुण - 10 // Ques. 2 : Marks 10				
लेखन कौशल्य Writing	निबंध Essay writing (कल्पनाप्रधान / सामाजिक/ वर्णनात्मक)	विस्तारात्मक L. A.	01	1 x 10 = 10
❖ प्रश्न 3 – एकूण गुण - 15 // Ques. 3 : Marks 15				
पाठ्यपुस्तक भाग 2 Text Book : Section 2	1] गद्य Prose	अ] लघुत्तरी प्रश्न S. A.	2 [3 पैकी 2]	2 x 2 = 4
		आ] दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A.	1 [2 पैकी 1]	1 x 3 = 3
	2] पद्य poems	अ] लघुत्तरी प्रश्न S.A.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
		आ] दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A	1 [2 पैकी 1]	1 x 3 = 3
उपयोजित भाग 4 Applied Marathi : 4	1] अनुवाद Translation मराठी – हिंदी/ इंग्रजी किंवा या उलट Marathi To Hindi / English OR Vice Versa किंवा OR 2] अनुदिनी	दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A.	1 किंवा	1 x 3 = 3

	Blog writing	लघुत्तरी S. A.	3 [5 पैकी 3]	3 x 1 = 3
❖ प्रश्न 4 एकूण गुण 08 // Ques. 4: Marks 8				
व्याकरण Grammar	वाक्यप्रचार – Phrases [अर्थ व उपयोग] Meaning & use	लघुत्तरी S. A.	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2
	वाक्यप्रकार : ओळखणे / परिवर्तन [केवल, मिश्र, संयुक्त] To identify / change sentences - Simple, Compound, Complex	लघुत्तरी S.A.	3 [5 पैकी 3]	3 x 1 = 3
	शब्दाचे योग्य रूप [शब्दभेद] Use of proper form of word	लघुत्तरी	3 [5 पैकी 3]	3 x 1 = 3

महत्त्वाची सूचना : दुसऱ्या सत्राच्या शेवटी परिस्थितीवश परीक्षा on line पद्धतीने झाल्यास --
द्वितीय सत्राच्या अभ्यासक्रमानुसार, प्रथम सत्राच्या प्रश्नपत्रिका प्रारूपानुसार
MCQ पद्धतीने होईल.

- ❖ अंतर्गत मूल्यमापसाठी चाचणी परीक्षा, उपक्रम, प्रकल्प इ.द्वारे –
 - लेखन कौशल्य : निबंध लेखन [कल्पनारम्य/ चिंतनात्मक/ सामाजिक विषयावर]
पत्र लेखन [मागणी, तक्रार], अनुवाद, रोजनिशी / अनुदिनी लेखन .. इ.
 - वाचन कौशल्य : नाटक / कथा वाचन ... इ.
 - उपयोजित मराठी : सूत्रसंचालन, बातमी तयार करणे, शब्द-खेळ .. इ.
- घेतले जाऊन, त्याचे मूल्यमापन करून नोंद ठेवणे आवश्यक आहे.
- ❖ या सत्र परीक्षेसाठी वगळण्यात आलेले पाठ – Omitted lessons for this term –
 - गद्य पाठ : 11. वाङ्मयीन लेण्याचा शिल्पकार पद्य पाठ : 12. पैजण

.....

अभ्यासक्रम 2021-22 Syllabus – 2021-22

मराठी: (109) : अकरावी-बारावी // - XI-XII Marathi (109)

प्रस्तुत अभ्यासक्रमाची उद्दिष्ट्ये :

सर्वांगीण विकास' हे शिक्षणाचे मुख्य सूत्र आहे आणि 'भाषा शिक्षण' या शिक्षण प्रणालीचा आधारभूत कणा आहे, कारण जीवन आणि भाषा यांचा असलेला अतूट संबंध नाकारता येत नाही. शाश्वत जीवन मूल्ये आणि सांस्कृतिक, सामाजिक, व्यावसायिक, अशा वेगवेगळ्या क्षेत्रातील विविध मूल्ये व कौशल्ये रुजवणे केवळ भाषेमुळेच शक्य होते.

मराठी वा अन्य माध्यमातील विद्यार्थी निम्न माध्यमिक स्तर म्हणजे इयत्ता १० वीपर्यंत शिक्षण पूर्ण करतात तेव्हा मराठी वाचणे, ऐकणे, लिहणे, समजून घेणे, आपले मत / विचार व्यक्त करणे अशा सामान्य क्षमता मिळवतो. उच्च माध्यमिक स्तरावर [११ वी, १२ वी] या क्षमतांचाही स्तर उंचावणे अपेक्षित आहे. या टप्प्यावर विद्यार्थी 'उदर निर्वाहाची साधन-निश्चिती व त्यासाठी पुढील उच्च शिक्षणाची तयारी' यासाठी स्वतःला तयार करत असतो.

यानुसार या पाठ्यक्रमातून मराठी साहित्यातील कथा, कविता, लेख यासोबतच व्यक्तिचित्र, विनोदी साहित्य, नाटक, प्रस्तावना लेखन अशा साहित्य प्रकारांची ओळख होऊन मराठी भाषेची, मराठी साहित्याची जाण समृद्ध होईल. शाश्वत नैतिक मूल्यांची जाणीव सखोल होईल, सुजाण नागरिकत्व, पर्यावरण मैत्री अशा मूल्यांचीही जाण विकसित होईल. 'व्यक्त करणे / अभिव्यक्त होणे' ही या काळच्या नव्या पिढीची आवड आणि गरज आहे. यासाठी वेगवेगळी भाषिक कौशल्ये रुजवली जातील. मागील वारशाची ओळख आणि विज्ञान, नवे तंत्रज्ञान याची सांगड घातली जाऊन व्यवहारात व नव्या युगातील व्यावसायिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अशा विविध क्षेत्रात भाषेचा सुयोग्य उपयोग करता यावा यासाठी भाषिक क्षमता विकसित होतील आणि विद्यार्थी नव्या युगाची आव्हाने पेलण्यास सक्षम होईल.

उद्दिष्ट्ये:

मराठी भाषेतील / मराठी भाषेत

- आतापर्यंत प्राप्त केलेल्या भाषिक क्षमतांचा स्तर वाढवणे.
- दृक् व श्राव्य माध्यमातून मिळणाऱ्या सूचना, जाहिराती, निवेदने, बातम्या, चर्चा, परिसंवाद इत्यादीतील विचार / कल्पना समजणे.
- नाटक, काव्य अशा साहित्याचे अभिवचन करता येणे.
- विविध साहित्य प्रकारांचा आस्वाद घेणे.
- वाचनातून समीक्षणात्मक दृष्टीकोन निर्माण होणे व तो जोपासला जाणे.
- एखाद्या विषयाला अनुसरून स्वतःचे विचार, मत सुसूत्रपणे, संदर्भासह मांडता येणे. व्यक्त होता येणे.
- जनसंचार माध्यमांसाठी आवश्यक अशी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करून उपयोग करता येणे. जसे : कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन, रेडीओ निवेदन इ.
- नव्या युगातील नव्या माध्यामतून – प्रिंट व इलेक्ट्रॉनिक माध्यम – मराठी भाषेचा सुयोग्य वापर करता येणे.
- अनुभव, निरीक्षण आणि त्यावरील आपले विचार, लिखित रूपात व्यक्त करणे.
- अनुवाद कौशल्य मिळवणे.
- भाषेचा व्याकरण व लेखन नियमानुसार अचूक वापर करता येणे.
- भाषा सौंदर्याची जाण विकसित होऊन लालित्यपूर्ण सुंदर भाषेचा उपयोग करता येणे.

मराठी (109) / इयत्ता: बारावी 2021-22

Std. XII : Curriculum For Marathi (109) – 2021-22

सत्रनिहाय अभ्यासक्रम // Term wise Curriculum

अभ्यासक्रमाबाबत महत्त्वाचे :

- ❖ प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - 80 गुण लेखी + 20 गुण अंतर्गत मूल्यमापन - असे आहे. तथापि परीक्षा दोन सत्रांत परीक्षा. 1] प्रथम सत्रान्त 2] द्वितीय सत्रान्त होत आहेत.

- ❖ प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप -
प्रथम सत्र : 40 गुण लेखी - बहुपर्यायी [MCQ] प्रश्न + अंतर्गत मूल्यमापन
द्वितीय सत्र : 40 लेखी परीक्षा - वस्तुनिष्ठ प्रश्न [subjective] + अंतर्गत मूल्यमापन

भाग 1-2 : गद्य-पद्य पाठ / Section 1 -2 prose – poems		
❖ प्रथम सत्र		
पाठक्रम	पाठचे नाव / Name of the chapter	लेखक / कवी / Author
	बहु असोत सुंदर .. [फक्त वाचनासाठी] Bahu asot sundr .. [only for reading]	श्री.क. कोल्हटकर S. K. Kolhatkar
1.	वेगवशात Vegvashta	प्राचार्य शिवाजीराव भोसले. Prachary Shivajirao Bhosale.
2.	रोज मातीत [कविता] Roj Matit [poem]	कल्पना दुधाळ Kalpana Dudhal
3.	आयुष्य ... आनंदाचा उत्सव Aayushy .. Aanandacha utsav	शिवराज गोर्ले Shivraj Gorle
4.	रे थांब जरा आषाढ घना Re Thyanb Jara Aashadh Ghana	बा. भ. बोरकर B. B. Borkar
❖ द्वितीय सत्र Second term		
7.	विंचू चावला [भारुड] Vinchu Chavla [Bharud]	संत एकनाथ Sant Eknaath
8	रेशीमबंध Reshimbandh	यू. म. पठाण Y. M. Pathan
10	दंतकथा Dantkatha	वसंत सबनीस Vasant sabanis
11	आरशातील स्त्री [कविता] Aarshatil Stri [Poem]	हिरा बनसोडे Hira Bansode
भाग 3 : साहित्य प्रकार : कथा / section 3 : Type of Literature : Story		
❖ प्रथम व द्वितीय सत्र		
अंतर्गत मूल्यमापनासाठी		
भाग 4 : उपयोजित मराठी / section 4 - Applied Marathi		
❖ प्रथम सत्र		
1.	मुलाखत Interview	
2.	महिती पत्रक Brochure	
❖ द्वितीय सत्र		
3.	अहवाल report	
4.	वृत्तलेख feature writing	
भाग 5 : व्याकरण व लेखन / Grammer & Writing skill		
❖ प्रथम सत्र		
1.	शब्दाचे लिंग Shabdache ling	
2.	शब्दाचे वचन Shabdache Vachan	
3.	वाक्य प्रकार व वाक्य रूपांतर Type of sentence : Identification	
4.	समास : अव्ययीभाव, तत्पुरुष, द्वंद्व [ओळखणे] Identification of 'Samas' : Avyayibhav, Tatpurush, Dvandv	

❖ द्वितीय सत्र	
1	वाक्य रूपांतर : Type of sentence : Transformation
2.	वाक्याचे प्रयोग : कर्तरी, कर्मणी, भावे Identification of voices
3	वाक्प्रचार : अर्थ व उपयोग vaakprachar : Meaning & use
4	समानार्थी / विरुधार्थी

मराठी युवकभारती : इयत्ता बारावी २०२० Std – XII ‘Yuvak Bharti’ (2020)

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ, पुणे.

Maharashtra State Board Of Secondary And Higher Secondary Education, Pune

❖ या सत्र परीक्षांसाठी वगळण्यात आलेले पाठ – **Omitted lessons** ---

प्रथम सत्र : पाठ 5. वीराना सलामी 6. रंग माझा वेगळा [कविता]

द्वितीय सत्र : पाठ 9. समुद्र कोडून पडलाय [कविता] 12. रंगरेषा व्यंगरेषा

मराठी (109) / इयत्ता: बारावी 2021-22

प्रश्नपत्रिका प्रारूप – प्रथम सत्र // Question paper Format – I Term

एकूण गुण : 40

प्रश्न 1 – एकूण गुण 10 // Question 1 : Marks 10				
घटक Unit	उप-घटक Sub Unit	प्रश्न प्रकार Type of Ques.	प्रश्नसंख्या No. of Ques.	गुण Total marks
वाचन व आकलन Reading skill	1] अपठित गद्य /पद्य Unseen Prose / Poem [सुमारे 150 शब्द]	बहुपर्यायी M.C.Q.	5	5 x 1 = 5
	2] उपयोजित मराठी Applied Marathi मुलाखत, माहिती पत्रक	बहुपर्यायी M.C.Q.	5	5 x 1 = 5
प्रश्न 2 - एकूण गुण 20 // Question 2 : Marks 20				
पाठ्यपुस्तक : भाग 1 Text Book : 1	गद्य पाठ Lessons	बहुपर्यायी M.C.Q.	10	10 x 1 = 10
	पद्य पाठ Poems	बहुपर्यायी M.C.Q.	10	10 x 1 = 10
प्रश्न 3 : एकूण गुण 10 // Question 3 : Marks 10				
व्याकरण	1] शब्द लिंग Gender	बहुपर्यायी [3 पैकी 2]	2	2 x 1 = 2
2.	2] शब्दाचे वचन Shbdache Vachn	बहुपर्यायी [3 पैकी 2]	2	2 x 1 = 2
3.	3] वाक्यप्रकार : ओळखणे Identification of sentence विधानार्थी, प्रश्नार्थी, आज्ञार्थी, उद्गारार्थी	बहुपर्यायी [5 पैकी 3]	3	3 x 1 = 3

4.	4] समास Samas	बहुपर्यायी [5 पैकी 3]	3	3 x 1 = 3
----	------------------	--------------------------	---	-----------

- ❖ अंतर्गत मूल्यमापसाठी चाचणी परीक्षा, उपक्रम, प्रकल्प इ.द्वारे -
 - लेखन कौशल्य : निबंध लेखन [आत्मवृत्त, वर्णनात्मक, सामाजिक इ.]
 - वाचन कौशल्य : कथांचे वाचन ... इ.
 - उपयोजित मराठी : मुलखत घेणे, त्यासंबंधीचे प्रश्न तयार करणे, अहवाल लिहणे इ.
- घेतले जाऊन त्याचे मूल्यमापन करून नोंद ठेवली जावी.

- ❖ या सत्र परीक्षेसाठी वगळण्यात आलेले पाठ – Omitted lessons for this term --
 - गद्य पाठ – 5 – वीरांना सलामी – अनुराधा प्रभुदेसाई
 - पद्य पाठ – 6 – रंग माझा वेगळा – सुरेश भट

मराठी (109) / इयत्ता: बारावी 2021-22

प्रश्नपत्रिका प्रारूप – द्वितीय सत्र // Question paper Format – II Term

एकूण गुण : 40

प्रश्न 1 – एकूण गुण 7 // Question 1 : Marks 7				
घटक	उप-घटक	प्रश्न प्रकार	प्रश्नसंख्या	गुण x प्रश्न =
वाचन व आकलन Reading	अपठित गद्य /पद्य Unseen prose / poem (अंदाजे 150 / 175 शब्द)	लघुत्तरी S.A. दीर्घोत्तरी L.A.	4 1	4 x 1 = 4 1 x 3 = 3
प्रश्न 2 : एकूण गुण 10 // Question 2 : Marks 10				
लेखन कौशल्य Writing	निबंध (कल्पना / आत्मवृत्त / सामाजिक/ वर्णनात्मक) Essay writing	विस्तारात्मक L. A.	01	1 x 10 = 10
प्रश्न 3 : एकूण गुण 15 // Question 3 : Marks 15				
पाठ्यपुस्तक भाग 2 Text Book : Section 2	गद्य Prose	अ] लघुत्तरी प्रश्न S. A. आ] दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A.	2 [4 पैकी 2] 1 [2 पैकी 1]	2 x 2 = 4 1 x 3 = 3
	ब] पद्य Poems	अ] लघुत्तरी प्रश्न S.A. आ] दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A.	2 [3 पैकी 2] 1 [2 पैकी 1]	2 x 1 = 2 1 x 3 = 3
उपयोजित : भाग 4 Applied Marathi : 4	1] अहवाललेखन Report writing किंवा OR 2] अनुदिनी Blog writing	दीर्घोत्तरी प्रश्न L.A. लघुत्तरी S. A.	1 किंवा 3 [5 पैकी 3]	1 x 3 = 3 3 x 1 = 3
प्रश्न 4 : एकूण गुण 8 // Question 4 : Marks 8				
व्याकरण : 5 Grammar : 5	1] वाक्यरुपांतर : विधानार्थी, प्रश्नार्थी, उद्गारार्थी, आज्ञार्थी Transformation of sentence form	लघुत्तरी S. A.	3 [5 पैकी 3]	3 x 1 = 3
	2] वाक्याचे प्रयोग : कर्तरी, कर्मणी, भावे Voices : Kartari, Karmani, Bhave	लघुत्तरी S.A.	3 [5 पैकी 3]	3 x 1 = 3
	३] वाक्यप्रचार – अर्थ व उपयोग Phrases : Meaning & use	लघुत्तरी	2 [3 पैकी 2]	2 x 1 = 2

महत्त्वाची सूचना : दुसऱ्या सत्राच्या शेवटी परिस्थितीवशा परीक्षा on line पद्धतीने झाल्यास ---
द्वितीय सत्राच्या अभ्यासक्रमानुसार आणि प्रथम सत्राच्या प्रश्नपत्रिका प्रारूपानुसार MCQ
पद्धतीने होईल.

- ❖ अंतर्गत मूल्यमापसाठी चाचणी परीक्षा, उपक्रम, प्रकल्प इ.द्वारे –
 - लेखन कौशल्य : निबंध लेखन [आत्मवृत्त, वर्णनात्मक, सामाजिक इ.] कथा लेखन, पत्रलेखन,..इ.
 - वाचन कौशल्य : कथांचे वाचन ... इ.
 - उपयोजित मराठी : मुलखत घेणे, त्यासंबंधीचे प्रश्न तयार करणे, अहवाल लिहणे, वृत्तलेखन /
वार्तापत्र तयार करणे, इ.

घेतले जाऊन त्याचे मूल्यमापन करून नोंद ठेवली जावी.

- ❖ या सत्र परीक्षेसाठी वगळण्यात आलेले पाठ – Omitted lessons for this term --
 - गद्य पाठ – 12 – रंगरेषा व्यंगरेषा – मंगेश तेंडुलकर
 - पद्य पाठ – 9 – समुद्र कोडून पडलाय – वसंत आबाजी डहाके
